

TEN, KDO ŠEPTÁ

John Dickson Carr

John Dickson Carr
HE WHO WHISPERS

translation © Libor Zezula, 2017
copyright © The Estate of Clarice M. Carr, 2013

ISBN 978-80-7511-332-0
ISBN 978-80-7511-333-7 (epub)
ISBN 978-80-7511-334-4 (pdf)

John Dickson Carr
TEN, KDO ŠEPTÁ

KAPITOLA I

Večeře v Klubu vražd – naše první setkání po více než pěti letech – se bude konat v Beltringově restauraci v pátek 1. června ve 20.30 hodin. Přednášet bude profesor Rigaud. Až doposud nebyli zváni žádní návštěvníci, ale neměl byste, můj milý Hammonde, zájem přijít jako můj host?

To bylo, pomyslel si, znamení doby.

Padal jemný déšť, či spíše kluzká mlha, už když Miles Hammond odbočoval ze Shaftesbury Avenue do Dean Street. Ačkoli se to z potmělé oblohy nedalo odhadnout, muselo být kolem půl desáté večer. Být pozván na večeři do Klubu vražd, a opozdit se skoro o hodinu, to nebyla jen pouhá nezdvořilost, ale přímo ďábelská a neomluvitelná drzost i v případě, že pro to měl člověk dobrý důvod.

A přesto se Miles Hammond zastavil, když došel k první křižovatce, kde se Romilly Street táhne podél okrajů Soho.

Znamení doby, ten dopis v jeho kapse. Znamení, že se v roce 1945 mír neochotně připlazil zpět do Evropy. A on si na to nemohl zvyknout.

Rozhlédl se.

Když stál na rohu Romilly Street, po jeho levici vedla východní zeď kostela svaté Anny. Šedá zeď s obloukovými okny byla téměř nedotčená. Ale v oknech chyběla skla a za nimi nebylo nic, jen skrze ně byla vidět šedobílá věž. Tam, kudy se řítíl obrovský výbuch po Dean Street, zbyla pouze chaoticky rozházená prkna z domů a vyplivané pletence sušeného česneku, to vše promíchané s úlomky skla a maltou. Také tam byla postavená nová nádrž na vodu, obehnaná ostnatým drátem, aby se v ní hrající si děti nemohly utopit. Ale pod šeptajícím deštěm se stále skrývaly šrámy. Na východní zdi kostela svaté Anny, právě pod jedním dokořán zejícím oknem, byla zašlá destička připomínající oběti těch, kteří zahynuli v poslední válce.

Neskutečné!

Ne, pomyslel si Miles Hammond, nebylo k ničemu, když si říkal, že jeho pocity jsou morbidní, podivné nebo je bral jako výsledek pocuchaných nervů z války. Celý jeho život až do teď, se vším štěstím i smůlou, *byl* neskutečný.

Kdysi dávno vstoupil do armády s myšlenkou, že se pevné základy boří a že je s tím třeba něco udělat, jakýmkoliv způsobem. A potom, naprosto nehrdinsky, onemocněl nějakou formou otravy naftou, což je v tankovém vojsku stejně smrtelný problém jako vše, čím bombardovali skopčáci. Osmnáct měsíců ležel v nemocniční posteli v sepraných pokrývkách a čas utíkal tak pomalu, že se jeho běh stal naprosto bezvýznamný. A pak, když se stromy začaly zelenat podruhé, dostal dopis, v němž stálo, že jeho strýc Charles zemřel – v pohodlí jako vždycky, v hotelu v Devonu – a že on a jeho sestra dědí všechno.

Byli jste pořád bolestně bez peněz? Tady bylo vše, co je potřeba.

Líbil se vám odjakživa dům v New Forestu, ke kterému náležela velká knihovna strýce Charlese? Pak vstupte!

Chtěli jste se, že všeho nejvíc, osvobodit od dusícího davu, toho tlaku okolí podobnému autobusu přeplněného cestujícím? Zbavit se tuhé disciplíny a znovu se nadechnout? Číst a snít bez pocitu povinnosti ke komukoliv? To všechno teď bylo možné, pokud by skončila válka.

A najednou se válka dýchavičně pomalu stala minulostí. Milese propustili z nemocnice a on se – s propouštěcími papíry v kapse – trochu rozechvěle vydal do Londýna, stále ještě sužovaného nedostatkem; do Londýna dlouhých front, nevyzpytatelně jezdících autobusů a vyprahlých hospod; do města, kde jednu chvíli rozsvítily pouliční osvětlení, ovšem vzápětí světla zhasli kvůli úspoře energie; ale zároveň do Londýna, ve kterém člověk neměl pocit nesnesitelného nebezpečí.

Lidé to vítězství neslavili nijak hystericky, jak se to občas z nějakých důvodů snažily podávat noviny. Filmové týdeníky ukazovaly pouze vlnění emocí na velké hladině města. Miles Hammond si sám pro sebe říkal, že lidé jsou ještě trochu lhostejní proto, že konec války byl stále jaksi nereálný.

Ale něco se přesto probouzelo, někde uvnitř lidských srdcí. Kriketové výsledky se pomalu vracely na stránky novin a bunkry z metra začaly mizet. A dokonce instituce z mírových časů, jako byl Klub vražd...

„To nestihnu,“ řekl si Miles Hammond. Narazil si promočený klobouk ještě víc do očí a odbočil doprava na Romilly Street směrem k Beltringově restauraci.

Čtyřpatrová budova stála vlevo, kdysi bílá omítka pořád ještě slabě svítila i za soumraku. V dálce, na Cambridge Square, burácel pozdní autobus a ulice se slabě chvěla. Osvětlená okna se probíjela mlhou deště, jehož šplouchání tady bylo nějak hlasitější. A u vchodu k Beltringově restauraci stál, stejně jako za starých časů, uniformovaný vrátný.

Pokud jste ale byli pozváni na večeři do Klubu vražd, stejně jste nešli předním vchodem. Místo toho jste zahnuli za roh k bočnímu vchodu v Greek Street. Stačilo vkročit nízkými dveřmi a vystoupat nahoru po schodech pokrytých tlustým kobercem – podle známé legendy to kdysi byl diskrétní vchod určený šlechtě –, a ocitli jste v chodbě o patro výš s dveřmi soukromých rezidencí po jedné straně.

V půli cesty po schodech, kam slabě doléhal tlumený hluk ze vzdálené restaurace, pocítil Miles Hammond nával paniky.

Tenhle večer měl být hostem Dr. Gideona Fella. Ale i přesto, že byl jeho host, nebyl nic jiného než laik.

Klub vražd se stal stejnou legendou, jakou byly hrdinské činy potomků králů, po jejichž soukromých schodech právě stoupal. Členství v klubu bylo omezeno počtem třináct: devět mužů a čtyři ženy. Jména členů byla vážená – některá o to více, oč byla nenápadnější – v právnických kruzích, v literatuře, ve vědě, v umění. Členem byl Justice Coleman, stejně tak doktor Banford, toxikolog a spisovatel Merridew nebo herečka dáma Ellen Nyeová.

Před válkou byli zvyklí scházet se čtyřikrát do roka ve dvou soukromých místnostech u Beltringa. Ty pro ně vždy připravoval vrchní číšník Frédéric. V přední místnosti se nacházel improvizovaný bar a zadní míst-

nost byla určena k večeři. A tito muži a ženy pak v onom druhém pokoji – kam pro tuto příležitost Frédéric vždy na zeď pověsil rytinu obrazu lebky – dlouho do noci diskutovali, ve své důležitosti podobní dětem, o slavných případech vražd.

A teď tady stál on sám, Miles Hammond...

Klid!

Tady byl – neznalý, s pocitem jako podvodník – v promoklém klobouku a plášti do deště, ze kterého na schody kapala voda. V Beltringově podniku, kde by si za starých časů jen málokdy mohl dovolit dát si oběd. Hanebně pozdě, ošumělý až do morku kostí, obávající se chvíle, až vejde a uvidí natahující se krky a tázavě zvednutá obočí...

Klid, zapřísahám tě!

Musel sám sobě připomenout, že kdysi, v dávno zapomenutých dnech před válkou, existoval vědec Miles Hammond: poslední z dlouhé řady akademicky vzdělaných předků, mezi kterými byl i jeho nedávno zesnulý strýc sir Charles Hammond. A jako vědec Miles Hammond v roce 1938 získal Nobelovu cenu za historii. A tato osoba – kupodivu – byl on sám. Nesmí nechat ozvěny nemoci, aby obrousila jeho nervy. Má to nejlepší právo být tady! Ale svět se stále vyvíjí, pořád mění svůj tvar a lidé zapomínají tak snadno.

V poměrně cynické náladě Miles vstoupil do chodby v patře, kde tlumená světla za mléčnými skly osvětlovala nablýskané mahagonové dveře. Chodba byla prázdná a tichá, jen vzdáleně sem pronikal šum hovoru. Stejně vypadala Beltringova restaurace i před válkou. Nad jedněmi dveřmi svítil nápis „Pánská šatna“ a Miles dovnitř pověsil svůj převlečník a klobouk. Na mahagonových dveřích přes chodbu upozoroval cedulku „Klub vražd“.

Miles otevřel dveře a zarazil se.

„Kdo –“ Zcela nenadále jej udeřil ženský hlas. Ozval se s podtónem jakéhosi strachu, dříve než získal zpět svou jemnost a přirozenost. „Promiňte,“ pokračoval hlas nejistě, „ale kdo jste?“

„Hledám Klub vražd,“ odpověděl Miles.

„Ano, samozřejmě. Jen...“

Něco tady nebylo v pořádku. Něco bylo úplně špatně.

Uprostřed první místnosti stála dívka v bílých večerních šatech, které se ostře odrážely od tmavého koberce. Místnost byla jen matně osvětlená, posetá hnědožlutými stíny. Těžké závěsy s podivnými zlatými vzory zakrývaly dvě okna směřující na Romilly Street. Před těmito okny byl přistaven dlouhý stůl s bílým ubrusem, který sloužil jako bar. Vedle desítek nepoužitých vyleštěných sklenic stála lahev sherry, lahev ginu a další alkohol. Kromě dívky v místnosti nebyl nikdo jiný.

Částečně otevřené dveře po pravé Milesově ruce vedly do zadního pokoje. Bylo vidět velký kulatý stůl připravený k podávání večeře s křesly precizně rozmístěnými kolem, lesknoucí se příbory byly položeny se stejnou přesností. Stůl byl ozdoben růžemi, jejichž nachová barva se odrážela od bílého ubrusu se zeleným kapradinovým vzorem. Čtyři vysoké svíčky byly zatím nezapálené. Nad krbovou římsou byla pověšena zarámovaná rytina lebky, groteskní připomínka, že Klub vražd zasedá.

Ale Klub vražd žádné zasedání neměl. Nikdo nebyl ani v druhé místnosti.

Poté si Miles uvědomil, že dívka kráčí směrem k němu.

„Strašně se omlouvám,“ řekla. Nízko položený váhavý hlas, nesmírně příjemný po profesionálně strohých

hlasech ošetřovatelek, zahřál Milese u srdce. „Bylo ode mě velmi nevychované na vás tak vybafnout.“

„Ale vůbec ne! Vůbec ne!“

„Myslím, že bude lepší, když se představíme.“ Zvedla oči. „Jsem Barbara Moreellová.“

Barbara Moreellová? Barbara Moreellová? Která z těch známých osobností to může být?

Byla totiž mladá a měla šedé oči. Nejnápadnější byla její výjimečná vitalita, její živost v tom bezkrevném světě po válce. Ukazovaly to jiskry v jejích šedých očích, držení hlavy a pohyb rtů, jemný růžový nádech pleti na tváři, na hrdle a ramenou nad bílými šaty. Jak dávno je to, přemýšlel Miles, kdy jsem naposledy viděl dívku ve večerních šatech?

A ve světle toho musel *on* vypadat jako strašák!

Na zdi mezi dvěma okny vedoucími na Romilly Street viselo dlouhé zrcadlo. Miles v něm spatřil ztemnělý odraz šatů Barbary Moreellové, zakrytý od pasu dolů barovým stolem a hladký uzel, do kterého měla stažené své jemné blond vlasy. A nad jejími rameny se vznášela jeho vlastní tvář: vyzáblá, zkřivená a směšná, s ostře vysedlými lícními kostmi a hnědé oči s výrazem dychtivosti. Stříbrné nitky ve vlasech mu k jeho třiceti pěti letům přidávaly několik dalších navrch. Vypadal spíše jako nějaký vzdělanecký Karel II. a (probůh) byl stejně tak nepřitažlivý.

„Jsem Miles Hammond,“ řekl jí a téměř zoufale přitom hledal někoho, komu by se mohl omluvit za svou nedochvilnost.

„Hammond?“ Následovala krátká pauza. Její široce otevřené šedé oči jej pronikavě pozorovaly. „To tedy nejste členem klubu?“

„Ne. Jsem host doktora Gideona Fella.“

„Och, doktor Fell? Já také! Také nejsem členka klubu. Ale to je právě ten problém.“ Slečna Moreellová rozhodla ruce. „Ani jeden z řádných členů se dnes večer neobjevil. Celý klub prostě... zmizel.“

„Zmizel?“

„Ano.“

Miles se pozorně díval po místnosti.

„Není tady nikdo,“ vysvětlovala dívka, „kromě vás, mě a profesora Rigauda. Frédéric, ten vrchní číšník, je téměř šílený a profesor Rigaud... no!“ Zarazila se. „Proč se smějete?“

Miles se nechtěl smát. Ačkoli, říkal si pro sebe, těžko by se tomu mohlo říkat smích.

„Prosím o odpuštění,“ spěchal dodat. „Jen jsem myslel na –“

„Myslel na co?“

„Tedy! Celé roky se tento klub scházel, pokaždé s jiným přednášejícím, který předestřel příběh některého proslulého případu. Probírali zločiny, přímo si je vychutnávali, a dokonce nechali pověsit na zeď tamten obraz lebky jako svůj symbol.“

„Ano?“

Sledoval proud jejích vlasů, kadeří tak blondatých, že vypadaly skoro bílé, a které byly, jak mu připadalo, trošku staromódně rozdělené uprostřed. Potkal její šedé oči vroubené tmavými řasami a s černými tečkami duhovky. Barbara Moreellová sepnula ruce. Byla to jedna ze známek dychtivého způsobu, jak na člověka soustředila pozornost. Zdálo se, že visí na každém slovu, které řekl, což velmi pohladilo Milesovy zotavující se rozechvělé nervy.

Usmál se na ni.

„Jen jsem měl na mysli,“ pokračoval, „že by byla naprostá senzace, kdyby ve večer svého setkání všichni členové klubu tajemně zmizeli ze svých domů. Nebo kdyby byl každý z nich v inkriminovaný čas nalezen doma, jak tiše sedí u stolu s nožem v zádech.“

Pokus o vtip nepadl na úrodnou půdu. Barbara Morellová mírně zbledla.

„To je ale hrozný nápad!“

„Opravdu? Promiňte. Jen jsem chtěl...“

„Nepíšete náhodou detektivky?“

„Ne. Ale spoustu jsem jich přečetl. To je – hm...“

„Tohle je *vážné*,“ ujistila jej s naivitou dívenky a barva se jí pomalu vracela do tváří. „Nakonec, profesor Rigaud sem vážil velmi dlouhou cestu, aby popsal ten případ, případ vraždy na věži, a oni se k němu zachovají takhle! Proč?“

Že by se *něco* opravdu stalo? Bylo to neuvěřitelné, bylo to fantastické, ale koneckonců, dnešního neskutečného večera bylo možné vše. Miles vzal rozum do hrsti.

„Nemůžeme udělat něco, jak bychom zjistili, co se děje?“ řekl naléhavě. „Třeba zatelefonovat?“

„To už zkoušeli!“

„Komu volali?“

„Doktoru Fellovi, je to čestný tajemník klubu. Ale nikdo to nevzal. Teď profesor Rigaud zkouší sehnat prezidenta klubu, toho soudce, Justice Colemana...“

Ukázalo se ale, že se profesorovi Rigaudovi prezidenta klubu nalézt nepodařilo. Dveře z chodby se jakoby působením malé exploze rozletěly a profesor vešel dovnitř.

Georges Antoine Rigaud, profesor francouzské literatury na Edinburské univerzitě, měl ve způsobu své chůze divokost pohybu kočky. Byl malý a silný, chvátal a byl

trochu neupravený, od motýlku přes lesklý černý oblek až k botám s hranatou špičkou. Nad ušima se mu ježily velmi tmavé vlasy, které silně kontrastovaly s jeho velkou plešatou hlavou s jemně červeným nádechem kůže. Všeobecně se profesor Rigaud jevil jako muž pozoruhodně pevných zvyků s náhlými záblesky sdílného úsměvu, při kterém bylo možno zahlédnout lesk jeho zlatého zubu.

Ale sdílnost teď byla pryč. Vypadalo to, že tenká skla jeho brýlí, a dokonce i proužek černého kníru se chvějí v nesmlouvavém rozhořčení. Hlas měl drsný a chraptivý, jeho angličtina byla téměř bez přízvuku. Měl pozvednutou ruku dlaní vzhůru.

„Nemluvte na mě, prosím,“ řekl.

Na sedadle křesla čalouněného růžovým brokátem u zdi byl položen sametový černý klobouk s promáčknutou střechou a tlustá hůl se zahnutou rukojetí. Profesor Rigaud se k nim hnal a chňapl po nich.

Jeho chování neslo stopy nejvyšší tragédie.

„Roky,“ prohlásil, když se narovnával, „mě žádali, abych přišel do jejich klubu. Odpovídal jsem jim: ‚Ne, ne, ne! – protože nemám rád novináře.‘ ‚Nebudou tam žádní novináři,“ říkali mi, ‚kteří by vás mohli citovat.‘ ‚Slibujete mi to?‘ ujišťoval jsem se. ‚Ano.‘ odpovídali mi. Teď jsem tady, vážil jsem sem celou cestu z Edinburghu. Ani jsem nesehnal spací vůz, prý kvůli *prioritám*.“ Narovnal se a zahrozil objemnou paží do vzduchu. „Tohle slovo, *priority*, zavání urážkou každého čestného muže!“

„Poslouchejte, poslouchejte, *poslouchejte!*“ zvolal horlivě Miles.

Profesor Rigaud procitl ze svého rozhořčení a upřel na Milese tvrdá černá očka lesknoucí se za tenkými skořápkami brýlí.

„Souhlasíte, příteli?“

„Ano!“

„To je vaše štěstí. Vy jste –?“

„Ne,“ Miles odpověděl na jeho nevyslovenou otázku, „nejsem žádný z chybějících členů klubu. Jsem také host. Mé jméno je Hammond.“

„Hammond?“ opakoval profesor. V jeho očích vzplály zájem smíšený s podezřením. „Nejste snad sir Charles Hammond?“

„Ne, sir Charles Hammond byl můj strýc. On...“

„Ale ano, samozřejmě!“ Profesor Rigaud luskl prsty. „Sir Charles Hammond je mrtvý. Ano, ano, ano! Četl jsem o tom v novinách. Máte sestru. Vy a vaše sestra jste zdědili knihovnu.“

Barbara Morellová, povšiml si Miles, vypadala více než jen zmateně.

„Můj strýc,“ otočil se k ní, „byl historik. Žil dlouhé roky v malém domě v New Forestu a sbíral tisíce knih, které se mu tam hromadily v tom nejdivočejším a nejšílenějším nepořádku, jaký si dovedete představit. Ve skutečnosti je hlavní důvod mé návštěvy Londýna snaha sehnat zkušenou knihovnici, která by knihy uspořádala. Ale doktor Fell mě pozval do Klubu vražd...“

„Knihovna!“ vydechl profesor Rigaud. „Knihovna!“

Zdálo se, že v něm vzplálo silné vnitřní rozrušení, které jej rozpínalo jako pára a způsobilo, že se jeho hrud nadmula a pleť ještě trochu víc zčervenala.

„Ten Hammond,“ vysvětloval s nadšením, „byl velký muž! Byl zvědavý! Byl činorodý! On“ – profesor Rigaud zakroutil zápěstím, jakoby chtěl naznačit zamykání klíčem – „se zavrtával do problémů! Za to, abych si mohl prohlédnout jeho knihovnu, bych dal mnoho. Kdybych

ji mohl prozkoumat, to bych... Ale já zapomněl. Jsem rozzuřený.“ Poklepal na svůj klobouk. „Už půjdu.“

„Profesore Rigaude,“ zvolala jemně dívka.

Miles Hammond, vždy citlivý na změnu atmosféry, si uvědomil lehký úlek. Z nějakého důvodu došlo ke slabé změně chování obou jeho společníků, nebo se mu to aspoň zdálo; snad od chvíle, kdy se zmínil o strýcově knihovně v New Forestu. Byl trochu zmatený, možná si to jenom představoval.

Ale ve chvíli, kdy Barbara Moreellová náhle sevřela své ruce a ozvala se, nemohlo už být o zoufalé naléhavosti v jejím hlase pochyb.

„Profesore Rigaude! Prosím! Nemohli bychom nakonec aspoň my zůstat na zasedání Klubu vražd?“

Rigaud se otočil.

„Mademoiselle?“

„Zachovali se k vám nepěkně. Víím to.“ Vrhla se dopředu. Mírný úsměv na jejích rtech byl v rozporu s prosbou v jejích očích. „Ale já se *tolik* těšila na dnešní setkání! Případ, o kterém se mělo hovořit,“ – krátce se obrátila na Milese – „byl opravdu zvláštní a senzační. Stalo se to ve Francii před válkou a profesor Rigaud je jeden z mála žijících lidí, kteří o tom něco vědí. Všechno se to týká...“

„Týká se to,“ pokračoval Rigaud, „vlivu jisté ženy na lidské životy.“

„Pan Hammond a já budeme ohromně pozorné obecnstvo. A ani slovo neřekneme tisku, ani jeden z nás! A navíc, víte, přece se musíme někde najíst, a já pochybuji, že bychom se ještě někde jinde mohli navečeřet, když teď odejdeme. Nemohli bychom zůstat, profesore Rigaude? Nemohli bychom? Nemohli?“

Vrchní číšník Frédéric, bez nálady, rozzlobený a zároveň politováníhodný, proklouzl nevtíravě napůl otevřenými dveřmi z chodby a mírně švihnul prsty k někomu, kdo byl venku.

„Večeře se podává,“ pronesl.

KAPITOLA II

Příběh, který jim během popíjení kávy po obstojné večeři vyprávěl Georges Antoine Rigaud, měl Miles Hammond zpočátku tendenci odmítnout jako výmysl, sen nebo propracovanou povídačku. Částečně to způsobil výraz profesora Rigauda: nabubřelá francouzská obřadnost s kradnými pohledy z jednoho na druhého a zároveň cynické pobavení skryté za vším, co bylo řečeno.

Později samozřejmě Miles zjistil, že každé slovo byla čirá pravda, ale v té chvíli...

V malé jídelně panovalo tlumené ticho a osvětlovaly ji pouze čtyři zapálené dlouhé svíce na stole. Závěsy byly odtaženy a okna pootevřena, aby v té dusné noci proudilo do místnosti aspoň trochu vzduchu. Venku pořád cákaly kapky deště a nachový soumrak prosvěcovalo jedno nebo dvě rozsvícená okna z červeně omítnuté restaurace naproti v ulici.

To vše vytvořilo vhodné pozadí pro příběh, který měli vyslechnout.

„Zločin a okultismus!“ prohlásil profesor Rigaud, mávajíc ve vzduchu nožem a vidličkou. „To jsou jediné vhodné koníčky pro pravého muže!“ Velmi tvrdě pohlédl na Barbaru Moreellovou. „Sbíráte něco, mademoiselle?“

John Dickson Carr
TEN KDO ŠEPTÁ

Z anglického originálu *He Who Whispers* vydaného
nakladatelstvím Penguin Books v Londýně
v roce 1955 přeložil Libor Zezula

Redakce Michaela Šmejkalová
Odpovědný redaktor Michal Hrubý
Obálka a sazba Veronika Hlavatá
Tisk Finidr, s. r. o., Český Tešín
Vydalo nakladatelství Volvox Globator,
Štítného 17, Praha 3 – Žižkov,
jako 1. svazek Edice Detektiv,
celkově jako svou 1097. publikaci

Vydání první
Praha 2017

Adresa knihkupectví:
Volvox Globator, Štítného 16,
Praha 3 – Žižkov, 130 00